

Claire Keegan (suom Kristiina Rikman): Nämä pienet asiat

Koti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/>)

/ Claire Keegan (suom Kristiina Rikman): Nämä pienet asiat (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net:443/claire-keegan-nama-pienet-asiat/>)

Claire Keegan (suom Kristiina Rikman): Nämä pienet asiat



RISTO NIEMI-PYNTTÄRI

Kun teos omistetaan "naisille ja lapsille, jotka joutuvat kärsimään ensikodeissa ja Magdalena pesuloissa" siitä seuraa, että lukija odottaa kuvauksia näistä kärsimyksistä. *Nämä pienet asiat* -pienenisromaanissa kyse on roomalaiskatolisessa luostarissa harjoitetusta julmuudesta vastasyntyneitä "langenneita naisia" kohtaan.

Kyse on 1985 ilmi tullessta langenneiden naisten pakkotyölaitoksesta, joka toimi luostarin pesulana. Romaani tarjoaa jotain muuta kuin sosiaalipornoa, esittää sille kerronnallisen vaihtoehdon. Realistinen kertoja ei hekumoi vaan pelkää vihjaa.

Jotain konkreettista asiaan liittyvää romaanin on kuitenkin esitettävä, niinpä ensimmäisellä kertaa, kun hiilikauppias Ben Furlong erehtyy avaamaan väärän oven luostarissa, hän näkee yli kymmenen naista pesemässä hallin lattiaa, likaisina, hameet märkinä, kontallaan. Todistuskappaleeksi riittää mm. erään naisen pahasti kipeytynyt silmä, sekä hoitamattomat vammat monilla muilla.

Vaikka romaani näyttää kertovan Ben Furlongin kotoisasta elämästä, vaimosta ja viidestä tyttärestä, luostarin läheisyyden voi aavistaa.

Keegan asettaa kontrasteja: perheessä on jopa viisi nuorta tytärtä. Isä yrittää turhaan udella, ovatko he turvassa miesten ja poikien lähentelyltä. Ei huolta, he vakuuttavat. Mutta turvallisuus voi kadota hetkessä, onneton sattuma riittää.

Romaanin taustalla on Furlongin tunne siitä, miten helposti perheonni voi kadota. Se, että ympärillä on kurjuutta, työttömyyttä ja kärsimystä on Furlongille koko ajan muistutusta siitä, että on vain hyvää sattumaa: hän ei ole perheineen huonossa asemassa.

Keegan kuvaa vanhempia, jotka ovat kovalla työllään nostaneet perheen hyvän elämän tasolle. Ben Furlong tietää, että hänen omalla kohdallaan se on on vaatinut paitsi ponnistelua, myös harvinaisen paljon onnellisia sattumia. Hän on kasvanut isättömänä, kiusattuna.

New Rossin kaupungissa on suuri luostari, se on sekä taloudellinen että henkinen perusta. Se tarjoaa tytöille hyvät kuorot ja musiikkitunteja, toisaalta se vahtii sukupulikuria. Ben Furlong tietää sen, hän itse oli lapsena pelkkä äpärä uskovaisten silmissä. Mutta sitkeys ja nuhteettomat elämäntavat tekivät hänestä hyväksytyt.

”Joskus Furlong, nähdessään tyttöjensä toimittavan pieniä velvollisuuksiaan – polvistuvan kappelissa tai kiittäessään kauppiasta saadessaan rahasta takaisin – tunsi syvää, hiljaista iloa siitä että nuo lapset olivat hänen omiaan.

”Eikö me vain ollakin onnekkaita? Hän sanoi Eileenille sängyssä eräänä iltana. ”Moni tulee niin huonosti toimeen.”

”Ollaanhan me, toki.”

”Eihän meillä paljoa ole”, Furlong sanoi, mutta silti.”

Eileenin käsi silitti hitaasti rypyn lakanalta. ”Onko jotain sattunut?”

Kesti vähän, ennen kuin Furlong vastasi. ”Mick Sinnottin poika oli taas kadulla etsimässä oksia.”

”Ja sinä pysäytit?”

”No kun satoi kaatamalla. Ajoin tien reunaan ja otin pojan kyytiin ja annoin hänelle taskun phjalta kolikot.

”Johan nyt.” (18)

Keegan luo hiljaisia jännitteitä myös Furlongin ja Eileen -vaimon välille. Vaimo tietää, että miehellä on tapana auttaa vähäosaisia. Esimerkiksi Mick Sinnott on juoppo, ja siksi hänen poikansa kerää risuja lämmitystä varten. Vaimo näkee pojassa kuitenkin vain mahdollisen varkaan. Yllä olevasta keskustelusta näkyy että, hän yrittää kitkeä miehessään piilevää avuliaisuutta. Furlong tuntee hyvin vaimonsa asenteet, mutta välttelee riitaa.

Eileen haluaa pitää vain perheensä puolia, mutta tuntee kaupungilla kiertävät juorut erittäin hyvin. Hän tietää hyvin, miten luostarissa kohdellaan pesulaan määrättyjä naisia. Muiden kaupunkilaisten tavoin hän on kunnan perheenäiti eli pitää huolen vain omista asioistaan.

Ben Furlongia järkyttää muutamat luostarissa käynnit, ja kaltoin kohdeltujen naisten näkeminen. Mutta hän ei ilmaise sitä tietoisesti. Syvällä sisimmässään hän aavistaa, että hänen äitinsä – koska synnytti hänet – olisi voinut joutua luostarin kurimukseen. Onneksi äidin työnantaja, sivistynyt rouva, huolehti yksinhuoltajaperheestä.

Nuo luostarissa kuritetut pesijät järkyttävät Furlongia tavalla, jota hän ei tietoisesti tajua: tunteiden tasolla hän reagoi.

”Furlong oli mennyt pieneen valaistuun kappeliin, missä toista tusinaa nuorta naista ja tyttöä kuurasi lattiaa rätillä ja vanhanaikaisella laventelisaippualla. Ja he olivat säpsähtäneet kuin pistettyinä – ja hän oli pistäytynyt vain kysyäkseen missä sisar Carmel mahtoi olla. Kellään ei ollut kenkiä, vain mustat sukat ja rumat likaisenruskeat esiliinat. Yhdellä tytöllä oli silmässä paha näärännäppy ja toisen lyhyeksi nyrhitty tukka näytti siltä kuin sokea olisi leikannut sen keritsimillä.” (47)

Furlongin teki silloin mieli kysyä noiden tyttöjen oloista. Jätti kysymättä. Mutta oli niin poissa tolaltaan, että hän ajaa kuormurillaan risteyksestä ohi.

Seuraavalla kerralla palatessaan luostarista Furlongtaas niin kiihdyksissään, että ajoi harhaan. Hän oli löytänyt hiilikellariin teljetyn, surkeassa kunnossa olevan työn – mutta ei tehnyt nytkään mitään.

Kotona hän kertoo asiasta vaimolleen, mutta tämä tuntuu tietävän jo kaikenlaista luostarin oloista. Hän ei osoita ymmärtämystä näitä ”hairahtuneita tyttöjä” kohtaan. Vaimo kieltää miestä puuttumasta luostarin ongelmiin, mutta Furlongin hätä kasvaa tunnetasolla niin pakahduttavaksi, että lopulta hänen on pakko toimia.

Keegan on irlantilainen novelisti, *Nämä pienet asiat* vaikuttaakin novellilta – tarkka, keskittynyt kerronta joka etenee kohti ratkaisevan päätöksen tekemistä. Kristiina Rikman on kääntänyt lyhyen tekstin tarkasti, olennaisia viiheitä, puheensävyytä ja yksityiskohtoa kuunnellen.

Keeganin realistinen kerronta pitää hirveydet koko ajan pinnan alla. Kukaan ei sano ääneen, että asiaan pitäisi puuttua. New Rossin kaupungissa kaikki huolehtivat vain omista asioistaan. Kerrontakaan ei paljasta luostarin vääryyksiä, mutta antaa lukijan ymmärtää. Kuvaamatta mitään.

Hienovarainen kerrontan perustuu Keeganin taitavaan yksityiskohtien käyttöön – niiden avulla totuus tulee ilmi. Detalji -sana viittaa todistuskappaleeseen. Sillä on tärkeä osa myös Kristuksen kärsimyshistoriassa. Varsinkin katolisessa perinteessä juuri detaljit olivat osoittaneet, että Jeesuksen kärsimys oli totta. Tällä on tietysti yhteytensä luostarissa kärsivien nuorten naisten kuvaukseen. Erityisesti naisten paljaat sierettyneet, haavoilla olevat ja jalat – ne pyytävät katoliseen perinteeseen kuuluvaa syntisten naisten jalkojen pesua.

Abbedissa vilahtaa paikalla, hän on nöyrää teeskentelevä vallanpitäjä. Tämä kyselee Furlongin perheen kuulumiset, mutta pieni teekupilliseen liittyvä yksityiskohta paljastaa, että kyse ei ole empatiasta. Roomalaiskatolinen luostari hallitsee mieliä – ja mies on nähnyt liikaa.

Valtaapitävät hallitsevat kaupungin ilmapiiriä. Jokaisessa perheessä pelätään elintason laskua, taistellaan pientäkin köyhtymisen uhkaa vastaan – tämän muistutukseksi suorastaan tarvitaan köyhiä, työttömiä ja muuten kurjia. Jokainen on ansassa silloin, kun jokainen pitää huolen vain omista asioistaan.

Jokainen perhe huolehtii vain omien lastensa tulevaisuudesta – tätä valtaa abbedissalla on Furlongien tyttäriin.

Kun Furlog päättää toimia, hän itse on varma, että juuri tämä hyvä työ tulee olemaan se mikä suistaa hänen oman perheensä kurjuuteen. Mutta hän ei voi toimia muuten ja romaanin loppu jää auki.

Claire Keegan: Nämä pienet asiat, suom. Kristiina Rikman, Tammi, 2024

Risto Niemi-Pynttäre on kirjoittamisen ja kirjallisuuden dosentti Jyväskylän yliopistosta.

« Previous:

Stephen King (suom Ilkka Rekiaro): Holly
(<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/stephen-king-holly/>)

Next:»

Claire Keegan (suom Kristiina Rikman):
Kasvatti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/claire-keegan-kasvatti/>)

admin

Vastaa

Viesti



Nimi

Sähköposti

Lähetä viesti

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed \(https://akismet.com/privacy/\)](https://akismet.com/privacy/).

Spefi -romaaneja (Tomi Sirviö)



Bram Stoker: Draculan vieras ja muita kauhukertomuksia (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/bram-stoker-draculan-vieras-ja-muita-kauhukertomuksia/>)

Victor Dixen: Pimeyden hovi (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/victor-dixen-pimeyden-hovi/>)

Ilmar Taska: Tulevaisuuden kutsu (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/ilmar-taska-tulevaisuuden-kutsu/>)

Iain M. Banks: Pelaaja (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/iain-m-banks-pelaaja/>)

[Liu Cixin: Muurahaisia ja Dinosauruksia \(https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/liu-cixin-muurahaisia-ja-dinosauruksia/\)](https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/liu-cixin-muurahaisia-ja-dinosauruksia/)

[Iain M. Banks: Muista Flebasta \(https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/iain-m-banks-muista-flebasta/\)](https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/iain-m-banks-muista-flebasta/)

[Arthur Machen: Suuri jumala Pan \(https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/arthur-machen-suuri-jumala-pan/\)](https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/arthur-machen-suuri-jumala-pan/)

KIRJOITTAJAT

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/anniina-ljokkoi/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/juha-pekka-kilpio/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/riikka-lauttamus/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/anna-pehkoranta/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/hanna-miia-siisiainen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/katri-komi/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/laura-vaananen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/vesa-rantama/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/saara-laakso/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/karoliina-haverinen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/marita-karkkainen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/kristian-blomberg/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/joni-nikkola/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/erkki-vainikkala/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/marjo-vallittu/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/mikko-keskinen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/raisa-marjamaki/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/johanna-ikonen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/antti-niskanen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/marianna-penttila/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/mari-koski/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/maaria-paajarvi/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/riikka-simpura/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/markku-nivalainen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/anna-leena-toivanen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/marjatta-ripsaluoma/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/mirva-karkinen/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/essi-varis/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/jani-vanhala/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/aleksis-salusjarvi/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/mirka-korhola/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/joonas-santti/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/henri-nerg/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/penjami-lehto/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/riikka-ylitalo/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/nasti-rings/>)

. (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/liisa-rinne/>)

Eva Sundgren (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/eva-sundgren/>)

Liisamari Seppälä (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/liisamari-seppala/>)

Pirjo Kantojärvi (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/pirjo-kantojarvi/>)

Riitta Vaismaa (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/riitta-vaismaa/>)

Risto Niemi-Pynttäre (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/risto-niemi-pynttari/>)

Sara Savolainen (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/sara-savolainen/>)

Tomi Sirviö (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/tomi-sirvio/>)

Vesa Lahti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/tag/vesa-lahti/>)